

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 37T/9/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4124010182
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Šatková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2024:4124010182.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

37T/9/2024

6

Okresný súd Nitra, v konaní pred samosudkyňou JUDr. Janou Šatkovou, v trestnej veci proti obžalovanému A. B., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní v Nitre dňa 31.05.2024 takto

r o z h o d o l :

37T/9/2024

6

Obžalovaný
A. B., narodený XX.XX.XXXX v Topoľčanoch, trvale bytom C.,
A. XXXX/XX,

s a u z n á v a z a v i n n é h o, ž e :

hoci mu z ustanovení Zákona o rodine vyplýva povinnosť vyživovať svoje maloleté dieťa a to maloletú D., nar. XX.XX.XXXX pričom rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č.k. 10P/223/2022 zo dňa 16.03.2023, právoplatného dňa 15.06.2023 bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 150,- Eur mesačne k rukám matky E. F., bytom G., H. X/XX, vyživovaciu povinnosť si v mieste bydliska ako aj na iných miestach úmyselne neplnil, napriek tomu, že mal dostatočný príjem, čím mu za obdobie od 15.06.2023 do 31.05.2024 okrem celkovo zaplatenej sumy 1147,33 Eur vznikol dlh na výživnom voči matke E. F. vo výške 502,67 Eur,

teda:

najmenej dva mesiace v období dvoch rokov neplnil úmyselne zákonnú povinnosť vyživovať iného,

tým spáchal:

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona.
Z a t o m u s ú d u k l a d á :

Podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona, zistiť poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písmeno j), písmeno l) Trestného zákona, nezistiť priťažujúcu okolnosť podľa § 37 Trestného zákona, s použitím § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) mesiacov.

Podľa § 49 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona súd výkon uloženého trestu podmienene odkladá.

Podľa § 50 odsek 1 Trestného zákona súd určuje skúšobnú dobu vo výmere 1 (jeden) rok.

o d ô v o d n e n i e :

37T/9/2024

4

Na základe obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Topolčany, sp. zn. Pv 438/23/4406 zo dňa 01.02.2024 Okresný súd Nitra (ďalej len „súd“) prejednal trestnú vec obžalovaného A. B. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona.

Súd vykonal dokazovanie na hlavnom pojednávaní výsluchom obžalovaného A. B., svedka - osoby oprávnenej z výživného E. F. a oboznámením na vec sa vzťahujúcich listinných dôkazov.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní neurobil vyhlásenie podľa § 257 Trestného poriadku. Ku skutku uviedol, že mal vedomosť o vyživovacej povinnosti vo výške 150 eur mesačne. Vedel, že nejakú sumu strháva súdny exekútor, o výške dlžného výživného nemal vedomosť. Uviedol, že od 15.06.2023 bol dlhší čas doma, lebo nemal zákazky, tie máva na základe dohôd. Svoje konanie oľutoval a žiadal o poskytnutie lehoty pre uhradenie dlžného výživného do konca mesiaca apríl 2024. Dňa 31.05.2024 súd pokračoval v hlavnom pojednávaní v neprítomnosti obžalovaného, po splnení zákonných podmienok uvedených v ustanovení § 252 odsek 2 Trestného poriadku.

Svedkyňa E. F. ako osoba oprávnená z výživného uviedla, že za mesiac január a február 2024 jej bolo uhradené po 24,50 eur od súdneho exekútora a zvyšok bol uhradený formou náhradného výživného. Súdu predložila šeky o úhrade výživného obžalovaným zo dňa 11.03.2024 v sume 334,- eur, zo dňa 26.10.2023 v sume 60,- eur s poznámkou výživné za jún 2023, v sume 60,- eur s poznámkou výživné za júl 2023, v sume 60,- eur s poznámkou výživné za august 2023, v sume 40,-eur s poznámkou výživné za september 2023 a pokladničný doklad zo dňa 15.01.2024 v sume 80,-eur s poznámkou výživné za december 2023. Dodala, že dieťa núdzou netrpí, finančne pomoc poskytol jej otec. Dňa 31.05.2024 na hlavnom pojednávaní uviedla, že v priebehu konania pred súdom bolo uhradené výživné len cestou súdneho exekútora a to od mesiaca február 2024 do mesiaca máj 2024 v sume 24,50 eur mesačne. Inú úhradu od obžalovaného neeviduje.

Súd postupom podľa § 269 Trestného poriadku oboznámil na vec sa vzťahujúce listinné dôkazy. Z rozsudku Okresného súdu Topolčany sp. zn. 8P/4/2009 zo dňa 28.04.2009, právoplatného dňa 06.06.2009 (č.l. 38-42) vyplývalo, že maloletá V.R. bola zverená do osobnej starostlivosti matke E. F. a otec A. B. bol zaviazaný s účinnosťou od 01.10.2008 prispievať na výživu maloletej sumou vo výške 24,50 eur mesačne, ktoré bol otec maloletej povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Rozsudkom Okresného súdu Topolčany sp. zn. 7P/73/2009 súd zmenil rozsudok Okresného súdu Topolčany sp. zn. 8P/4/2009 v časti o výživnom tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú V.R. zo sumy 24,50 eur na sumu 25,35 eur mesačne, s účinnosťou od 01.07.2009.

Rozsudkom Okresného súdu Topolčany sp. zn. 10P/223/2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 12CoP/27/2023 (č.l. 30-37) zo dňa 16.03.2023 právoplatného dňa 15.06.2023 a vykonateľného 12.04.2023 súd zmenil rozsudok Okresného súdu Topolčany č.k. 7P/73/2009-20 zo dňa 23.09.2009, tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú V.R. zo sumy 25,35 eur na sumu 150 eur mesačne s účinnosťou od 14.11.2002, pričom súd povolil úhradu zročného výživného od 14.11.2022 do 31.03.2023 v splátkach.

Z rodného listu súd zistil, že maloletá D. sa narodila dňa XX.XX.XXXX, otec dieťaťa je A. B. a matkou dieťaťa je E. F..

Dieťa je v šk. roku 2023/2024 žiačkou 9. triedy ZŠ.

Z dokladov o platbách bolo zrejmé, že na účet E. F. zaslal súdne exekútor JUDr. Holík nasledovné platby:

28.06.2023 – 68,10 eur od JUDr. Holík – súdny exekútor
03.08.2023 – 86,10 eur od JUDr. Holík – súdny exekútor
04.09.2023 – 96,44 eur od JUDr. Holík – súdny exekútor
27.09.2023 – 96,44 eur od JUDr. Holík – súdny exekútor
27.10.2023 – 95,75 eur od JUDr. Holík – súdny exekútor
29.11.2023 – 24,50 eur od JUDr. Holík – súdny exekútor
09.01.2024 – 24,50 eur od JUDr. Holík – súdny exekútor

Poštovým podacím lístkom boli E. F. obžalovaným A. B. poukázané sumy:

26.10.2023 – 60 eur, 60 eur, 40 eur, 60 eur
15.01.2024 – 80 eur s poznámkou výživné za 1.12.2023

Podľa správy súdneho exekútora JUDr. (č.l. 54-56) voči obžalovanému eviduje 1 exekučné konanie pod sp. zn. EX 778/09, začaté dňa 27.08.2009 na základe vykonateľného rozhodnutia – rozsudku Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 8P/4/2009. Z úkonov exekučného konania bolo zistené, že povinný (obžalovaný) má vedený bankový účet v ZUNO BANKS AG, kde je blokovaná suma 6664,59 eur, v Sociálnej poisťovni je evidovaný ako nezamestnaný a ako poberateľ invalidného dôchodku v súhrnnej výške 200,30 eur, nebol mu zadržaný vodičský preukaz. Od začatia exekúcie do 04.10.2023 súdny exekútor vymohol sumu 3 642,32 eur, na bankový účet súdneho exekútora sa mesačne poukazuje pravidelná zrážka z dôchodku povinného vo výške 89,62 eur, ktoré momentálne neuspokojujú ani výšku bežného výživného.

Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Topoľčany (č.l. 57-60) zo dňa 17.01.2024 vyplývalo, že obžalovaný sa nenachádzal v informačnom systéme sociálnej poisťovne ako SZČO, nepožiadaval o poskytnutie dávky v nezamestnanosti, nebol evidovaný ako poberateľ nemocenských dávok, ani nebol poberateľom úrazových dávok a ani dávok garančného poistenia. Je poberateľ dôchodku, poberá invalidný dôchodok spolu v sume 266,90 eur, z ktorého sa vykonávajú mesačne zrážky vo výške 24,50 eur.

V období 09/2023 poberal invalidný dôchodok v sume 257,60 eur mesačne a boli vykonávané zrážky v sume 96,44 eur mesačne.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany (č.l. 61) bolo preukázané, že obžalovaný bol naposledy vedený ako uchádzač o zamestnanie od 31.03.2009 – 18.06.2009, v uvedenom období nepoveral ani nepoberá dávku v hmotnej núdzi ani iné sociálne dávky vyplácané ÚPSVaR.

Podľa výpisu zo živnostenského registra (č.l. 63) má obžalovaný živnostenské oprávnenie od 10.08.2020, s rozšírením predmetu podnikania od 22.02.2022.

Z vykonanej lustrácie v evidencii katastra nehnuteľností bolo zistené, že obžalovaný nie je vlastníkom nehnuteľnosti.

Podľa správy z Centrálného depozitára cenných papierov (č.l. 66) obžalovaný nemal a nemá účet majiteľa cenných papierov, nie je akcionár, nie je evidovaný žiadny prevod cenných papierov ani záložné právo k cenným papierom.

Zo správy Mesta Topoľčany o povesti (č.l. 70) vyplýva, že obžalovaný nemá záznam v evidencii priestupkov MsP Topoľčany. Na Komisii pre sociálne veci, bývanie a verejný poriadok MsZ v Topoľčanoch nebol riešený.

Podľa správy Miestneho úradu Bratislava (č.l. 72) voči obžalovanému nie je vedené žiadne konanie v súvislosti s verejným poriadkom.

V centrálnej evidencii správnych deliktov a priestupkov nemá evidovaný priestupok.

Podľa lustrácie v systéme Avízo ku dňu 22.01.2024 mal obžalovaný záznam o vedení trestného stíhania.

Z odpisu z registra trestov mal súd preukázané, že obžalovaný bol súdne trestaný 3 krát, z toho vo všetkých prípadoch sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený.

Z vykonaného dokazovania mal súd za jednoznačne preukázané, že skutok sa stal, má znaky žalovaného trestného činu, a že tento skutok spáchal zavinene obžalovaný, ktorý svojim konaním naplnil všetky zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona, keď si najmenej dva mesiace v období dvoch rokov úmyselne neplnil vyživovaciu povinnosť.

Trestný čin zanedbania povinnej výživy má charakter pokračovacieho trestného činu s prvkami hromadného trestného činu a v dôsledku toho je vyhlásenie odsudzujúceho rozsudku tým procesným úkonom, ktorý rozdeľuje prípadné pokračovanie páchatel'a v protiprávnom konaní. Podľa § 122 odsek 13 Trestného zákona platí výnimka vo vzťahu k rozhodovaniu o skutku uvedenom v obžalobnom návrhu v tom zmysle, že o pokračovanie v konaní ide až do doby, kým je vyhlásený rozsudok súdu prvého stupňa. V tomto zmysle súd vzhľadom na druh posudzovanej trestnej činnosti upravil v skutkovej vete obžaloby obdobie, v ktorom prichádzalo k neplneniu vyživovacej povinnosti až ku dňu hlavného pojednávania. Súd príkladne k tomu ustálil vykonaným dokazovaním (výsluchom matky maloletej a listinnými dôkazmi) výšku sumy uhradeného a predovšetkým dlžného výživného.

V tejto súvislosti súd poznamenáva, že osoba, ktorá má vyživovaciu povinnosť, musí využiť všetky možnosti, aby si svoju povinnosť splnila (riadne a včas) bez ohľadu na to, či mu jeho aktuálna životná situácia umožňuje platiť výživné v takom rozsahu, ako sa vychádzalo pri určení vyživovacej povinnosti. Povinnosť obžalovaného vyživovať maloleté dieťa vyplývala nielen zo Zákona o rodine, z ustanovení o vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu (plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť), ale táto mu bola určená aj rozsudkami Okresného súdu Topoľčany.

Chráneným objektom v prípade trestného činu zanedbania povinnej výživy je nárok na výživu nezaopatreného dieťaťa vyplývajúci priamo zo zákona a protiprávnym konaním ohrozujúcim chránený objekt je neplnenie vyživovacej povinnosti, trestne zodpovedným subjektom je osoba povinná poskytovať peňažné plnenie a zaopatrovať tak oprávnenú osobu.

Protiprávne konanie obžalovaného spočívalo v tom, že oprávnenej osobe neposkytol včas a riadne to, čo bolo obsahom jeho vyživovacej povinnosti, ktorá bola určená právoplatným rozhodnutím súdu.

Úmyselné konanie obžalovaného bolo možné odvodiť jednak z vedomosti obžalovaného o tom, že je povinný platiť výživné, ale aj z nerešpektovania tejto povinnosti, keďže vyživovaciu povinnosť si neplnil riadne (v súdom určenej výške) a včas. Celá zodpovednosť za výživu a zaopatrenie maloletého dieťaťa zostala tak len na pleciach matky, ktorej jednak dočasne finančne vypomáhal jej otec a tiež musela požiadať o vyplácanie náhradného výživného, čím nedošlo k stavu núdze pri výžive maloletého dieťaťa. Takýto postoj a konanie otca, ktorý si neplní svoju základnú zákonnú povinnosť je nielen v rozpore so zákonom, ale aj so základnými pravidlami morálky.

Z hľadiska zavinenia vyhodnotil súd konanie obžalovaného podľa § 15 písmeno a) Trestného zákona, teda že konal v priamom úmysle, kedy vedel, že môže svojim konaním porušiť a ohroziť záujem chránený zákonom a zároveň tento chránený záujem (objekt) chcel porušiť a ohroziť (jednota vedomosti a vôle).

Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupoval súd v zmysle ustanovení § 34 odsek 1 až odsek 4 Trestného zákona, pričom bral do úvahy spôsob spáchania trestného činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osobu páchatel'a a možnosť jeho nápravy.

Súd pri ukladaní trestu prihliadol u obžalovaného na jeho osobné pomery aj na zistenie, že tento sa k svojmu konaniu priznal a konanie oľutoval, čo súdu umožnilo prihliadnuť na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písmeno l) Trestného zákona. Zároveň súd zohľadnil, že obžalovaný doposiaľ viedol riadny život (v prípade odsúdení v odpise z registra trestov sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený), nebol doposiaľ priestupkovo prejednávaný, preto súd zohľadnil aj tieto skutočnosti ako poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písmeno j) Trestného zákona. Súd nevzhladol žiadnu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 Trestného zákona. Pomer a miera závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností tak bola 2:1.

Zákonom stanovená trestná sadzba bola jednoznačne daná ustanovením § 207 odsek 1 Trestného zákona vo výmere až na dva roky. Berúc do úvahy okolnosti uvedené v § 34 odsek 1 až odsek 4 Trestného zákona (spôsob spáchania trestného činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osobu páchatel'a a možnosť jeho nápravy), ako aj všetky okolnosti prípadu (rozsah a obdobie protiprávnej činnosti), súd uložil trest v súlade s § 38 odsek 2 a odsek 3 Trestného zákona, teda v upravenej trestnej sadzbe pri znížení hornej hranice zákonom stanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu, v rozpätí 0-16 mesiacov. Súd mal za to, že účel trestu z hľadiska individuálnej aj generálnej prevencie bude dosiahnutý uložením trestu odňatia slobody v dolnej polovici takto upravenej trestnej sadzby, vo výmere 5 mesiacov. Trestná sadzba umožňovala súdu podmienene odložiť výkon trestu odňatia slobody, ktorého výkon súd odložil so stanovením skúšobnej doby na samej spodnej hranici 1 rok. Takto uložený trest zároveň pôsobí ako generálna prevencia smerujúca voči ostatným členom občianskej spoločnosti, že obdobné konanie nie je ospravedlňiteľné a tolerovateľné.

S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

37T/9/2024

2

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (Okresný súd Nitra), a to do 15 (pätnásť) dní odo dňa oznámenia rozsudku. O odvolaní rozhoduje Krajský súd v Nitre. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. V písomne podanom odvolaní treba uviesť, proti ktorým výrokom smeruje a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie musí byť odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie možno oprieť o nové skutočnosti a dôkazy. Právo podať odvolanie nemá ten, kto sa tohto práva výslovne vzdal.